

ЗАТВЕРДЖЕНО:
рішенням X сесії Олевської
міської ради VIII скликання
від 13.06.2017р. № 165

ПРОГРАМА
Олевської міської ради
Розвиток творчої обдарованості
учнівської молоді
на 2017-2021 рр.

Вступ

Становлення української державності, інтеграція в Європейське і світове товариство, побудова громадянського суспільства, перехід до ринкової економіки, зростання міграції населення, у тому числі молоді, передбачають орієнтацію на особистість, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє застосовувати здобуті знання, критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, прагне удосконалити власне життя і життя своєї держави.

Високий рівень інтелектуального, творчого потенціалу кожної країни є тим основним фактором, який суттєво впливає на її загальний та економічний розвиток. Це значною мірою стимулює зацікавленість проблемами обдарованості, творчості, інтелекту, які поступово переростають у послідовну державну політику, спрямовану на пошук, навчання, виховання і розвиток обдарованих дітей та молоді, на адекватне стимулювання творчої праці серед фахівців, на захист таланту.

Основним документом, що визначає і закладає основу для пошуку, навчання і виховання творчої особистості на території району є програма розвитку творчої обдарованості на 2017-2021 рр. Програма спрямована на забезпечення формування інтелектуального потенціалу дітей шляхом створення оптимальних умов для виявлення, підтримки та розвитку їх творчого потенціалу, самореалізації та постійного духовного самовдосконалення.

Ця діяльність розглядається в контексті загального процесу проектування, формування і прогнозування інтелектуального потенціалу країни.

Програма передбачає систему роботи із здібними та обдарованими дітьми, орієнтовану на комплекс психолого-педагогічних, організаційних і науково-практичних заходів.

Одним із основних її положень є орієнтація практично на всі вікові рівні: дошкільний, молодший шкільний, підлітковий, старшокласників. Передбачено запровадити таку модель співпраці з обдарованими дітьми, яка б дозволила кожному таланту завершити певний рівень самореалізації ще в період учнівства.

Мета програми

Мета програми - визначити організаційні, науково-практичні та психолого-педагогічні заходи з розробки та впровадження ефективних методів і технологій пошуку, навчання й виховання обдарованих дітей, створити умови для гармонійного розвитку особистості, розвитку системи профільного навчання, підтримки та заохочення здібних дітей.

Завдання програми

- створення системи цілеспрямованого виявлення, підтримки, розвитку, навчання та виховання обдарованих дітей на діагностичній основі;
- впровадження нових освітніх технологій в роботі із дітьми;
- підготовка педагогічних працівників шкіл, позашкільних закладів до роботи з обдарованою учнівською молоддю, переорієнтація на розвиток якостей творчої особистості в учнів;
- створення системи стимулювання інтелектуально та творчо обдарованої молоді, педагогічних працівників;
- забезпечення якісних змін у змісті освіти, модернізація навчально-виховного процесу;

- створення умов, які спрямовані на формування людини з новим типом мислення, на зростання престижу особистості вчителя;
- визначення психологічного та педагогічного змісту навчально-виховного процесу для талановитих учнів;
- визначення особливостей педагогічних умов, які ефективно сприятимуть розвитку обдарованих учнів та шляхів взаємодії педагогів, учнів, батьків.

Координація і контроль за виконанням програми

Координація і контроль за виконанням програми покладається на відділ освіти, молоді та спорту Олевської міської ради.

Фінансово-економічне та матеріальне забезпечення

Фінансово-економічне та матеріальне забезпечення здійснюється у межах асигнувань, передбачених у місцевому бюджеті на утримання закладів освіти району з конкретизацією коштів на виконання програми.

Очікувані результати

Виконання програми розвиток творчої обдарованості учнівської молоді 2017-2021 р.р. забезпечить:

- удосконалення системи пошуку і підтримки обдарованих дітей у ранньому віці;
- створення умов для інтелектуального розвитку і творчої самореалізації учнів;
- високі показники досягнень учнів в олімпіадах, конкурсах;
- поширення досвіду використання нових педагогічних та інформаційних технологій для забезпечення якісної освіти обдарованих дітей;
- підвищення в учнів інтересу до знань, наукового пошуку, дослідницької роботи;
- стимулювання співпраці дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів;
- підвищення рівня науково-методичного, інформаційного та матеріального забезпечення педагогічних працівників, які проводять роботу з обдарованими дітьми;
- урізноманітнення форм і методів навчально-виховної роботи, поєднання масової, групової та індивідуальної роботи.

Заходи щодо реалізації програми

1. Пошук і виявлення обдарованих дітей у дошкільних навчальних закладах

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1.	2.	3.	4.
1.	Забезпечити реалізацію системи раннього і поетапного виявлення обдарованих дітей у дошкільних навчальних закладах.	2017-2021 р.р	відділ освіти, молоді та спорту, завідувачі дошкільними навчальними закладами, практичні психологи
2.	Використовувати у дошкільних навчальних закладах інноваційні психолого-аналітичні тести для виявлення і оцінки коефіцієнту інтелектуального розвитку дітей.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, практичні психологи
3.	<p>З метою виявлення здібних та обдарованих дітей проводити в дошкільних навчальних закладах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виставки малюнків, вишивок, виробів з бісеру, глини, пластиліну тощо; - конкурси швидкості лічби; - конкурси складання конструкторів, пазлів; - конкурси розв'язання головоломок, знання лічилок, загадок, віршів, казок; - конкурси юних вокалістів; - шахові та шашкові турніри. <p>Введення посад керівників гуртків, студій, секцій в штаті розписи дошкільних навчальних закладів.</p> <p>Придбання обладнання для студій зображувальної діяльності.</p> <p>Придбання необхідного обладнання для організації роботи музично-драматичних гуртків.</p> <p>Організація та проведення творчих конкурсів</p>	<p>щорічно</p> <p>2017-2021</p> <p>2017-2021</p> <p>2017-2021</p> <p>протягом року</p>	відділ освіти, молоді та спорту, завідувачі дошкільними навчальними закладами

2. Навчання та виховання обдарованих дітей в дошкільних навчальних закладах

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1.	2.	3.	4.
1.	Узгодити програми навчання дошкільних навчальних закладів та початкових шкіл.	2017	відділ освіти, молоді та спорту
2.	Створювати в дошкільних навчальних закладах гуртки за інтересами і залучати до їх ведення керівників гуртків ПНЗ, педагогів ЗНЗ та старшокласників.	2017-2021 рр.	відділ освіти, молоді та спорту, завідувачі дошкільними навчальними закладами
3.	За допомогою групової та внутрігрупової диференціації забезпечити особистісно зорієнтований підхід до виховання та навчання обдарованих дітей в ДНЗ.	2017-2021 рр.	відділ освіти, молоді та спорту, завідувачі дошкільними навчальними закладами
4.	Відкривати в ДНЗ профільні групи різних напрямків.	2017-2021 рр.	відділ освіти, молоді та спорту, завідувачі дошкільними навчальними закладами
5.	Обладнати в ДНЗ кімнати та куточки для самовираження нахилів дитини.	до 01.09.17 р.	відділ освіти, молоді та спорту, завідувачі дошкільними навчальними закладами,

3. Пошук і виявлення обдарованих дітей у загальноосвітніх навчальних закладах (ЗНЗ)

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1.	2.	3.	4.
1.	Забезпечити реалізацію системи раннього і поетапного виявлення обдарованих дітей у загальноосвітніх навчальних закладах.	2017-2021 р.р.	відділ освіти, молоді та спорту, практичні психологи

2.	Для виявлення нахилів і здібностей дітей забезпечити відповідними тестами і програмами загальноосвітні навчальні заклади.	2017	відділ освіти, молоді та спорту методичний кабінет, директори загальноосвітніх навчальних закладів
3.	Оновлювати тести з основ наук, впроваджувати їх у практику роботи для визначення рівня знань учнів.	2017-2021р.р.	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
4.	Проводити оцінку інтелектуального розвитку дітей на основі психолого-аналітичних тестів	2017-2021р.р.	відділ освіти, молоді та спорту, практичні психологи
5.	<p>З метою виявлення обдарованих та здібних дітей проводити в початковій школі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шкільні та міські предметні олімпіади; - конкурси знавців рідної мови ім. Петра Яцика, «Соняшник»; - з математики «Кенгуру»; - з природничого циклу «Колосок», «Геліонтус»; - з інформатики «Сходинки до інформатики»; - з історії «Кришталева сова»; - англійської мови «Гринвіч»; - шкільні та районі спартакіади; - міські огляди дитячої творчості юних художників; - огляди-конкурси музичного, вокального, декоративно-ужиткового видів мистецтва хореографічного жанрів; - змагання на першість шкіл та міста з шашок та шахів. 	2017-2021р.р.	відділ освіти, молоді та спорту, практичні психологи

6.	<p>З метою виявлення здібної та обдарованої учнівської молоді щорічно проводити в середніх та старших класах:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шкільні та районі олімпіади з базових предметів; - конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт з основних предметів; - конкурси знавців рідної мови ім. Петра Яцика, - «Кенгуру», «Колосок», «Левеня», «Бобер», «Грінвіч», «Геліонтус»; - турнір юних винахідників та раціоналізаторів; - громадські огляди знань; - предметні декади; - конкурси ерудитів; - конкурси-виставки учнівських робіт художньої творчості та декоративно-ужиткових видів мистецтва; фестиваль «Земля наш спільний дім»; 	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітні навчальні заклади
7.	<p>Вести інформаційний банк даних "Обдарованість", що включає в себе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дані про особливо обдарованих дітей; - дані про учасників міських предметних олімпіад та конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт; - дані про учасників міських та обласних конкурсів естетичного спрямування та спортивних змагань; - дані про вчителів, вихователів та керівників гуртків, які працюють з обдарованими дітьми; - дані про мережу ЗНЗ, позашкільних та дошкільних навчальних закладів, що працюють з обдарованими дітьми; - оригінальні програми роботи з обдарованими дітьми, укладені педагогами. 	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
8.	Участь в осінній школі МАН.	щорічно	Директор загальноосвітніх навчальних закладів
9.	Сприяти залученню обдарованих дітей до участі в конкурсних відборах для навчання у загальноосвітніх навчальних закладах нового типу.	щорічно	Директори загальноосвітніх навчальних закладів
10.	Сприяти участі учнів у Всеукраїнських і міжнародних конкурсах з різних галузей знань, у різноманітних просвітницьких конкурсах, виставках, олімпіадах різного рівня, які проводяться організаціями, Фондами, редакціями періодичних видань, вищими навчальними закладами тощо.	щорічно	Директори загальноосвітніх навчальних закладів

4. Навчання та виховання обдарованих дітей у загальноосвітніх навчальних закладах

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1.	2.	3.	4.
1.	За допомогою класної та внутрікласної диференціації забезпечити особистісно орієнтований підхід у навчанні та вихованні обдарованих школярів.	постійно	директори загальноосвітніх навчальних закладів
2.	Проводити моніторинг використання годин варіативної частини навчального плану для розвитку творчих здібностей учнів у ЗНЗ.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
3.	Виділяти додаткові години для навчання обдарованих дітей за індивідуальними навчальними планами.	постійно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
4.	Проводити інтелектуальні змагання між обдарованими дітьми загальноосвітніх навчальних закладів.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
5.	Розширювати мережу поглибленого вивчення навчальних предметів у загальноосвітніх закладах району відповідно до запитів учнів	щорічно	відділ освіти молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
6.	Вводити за бажанням дітей нові предмети та курси за вибором, упроваджувати профільне навчання, модульно-розвиваючу систему навчання, які направлені на поглиблення інтелектуального розвитку.	щорічно	директори загальноосвітніх навчальних закладів
7.	Проводити шкільні та районні свята вшанування учнів-переможців районних, обласних та Всеукраїнських олімпіад, конкурсів, спартакіад.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
8.	Проводити зустрічі школярів з політичними, релігійними діячами, письменниками, митцями, науковцями, видатними людьми.	постійно	директори загальноосвітніх навчальних закладів

9.	Налагоджувати зв'язки з вищими навчальними закладами для залучення наукового потенціалу, творчих організацій до роботи із здібними та обдарованими дітьми. Укласти відповідні угоди про спільну діяльність	2017-2021р.р.	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
10.	Стимулювати міжнародне співробітництво з питань навчання та виховання обдарованих дітей	постійно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
11.	Залучати обдарованих дітей до навчання: - у секціях МНТУ м.Житомира; - у заочних школах та курсах при ВНЗ;	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
12.	Проводити оздоровлення творчо - обдарованої учнівської молоді у літніх профільних таборах.	щорічно	відділ освіти
13.	Впровадити виплату стипендії для обдарованих дітей, призерів III, IV етапів Всеукраїнських предметних олімпіад і II, III етапів конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту
14.	Запровадити одноразову стипендію переможцям обласних та Всеукраїнських конкурсів естетичного спрямування за рахунок коштів районного бюджету.	щорічно	відділ освіти
15.	Запровадити одноразову стипендію за рахунок коштів районного бюджету переможцям заключного етапу Всеукраїнських та Міжнародних інтелектуальних конкурсів	з вересня 2017 року	відділ освіти
16.	Стимулювати працю педагогів, які підготували призерів III, IV етапів Всеукраїнських предметних олімпіад і II, III етапів конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт.	щорічно	відділ освіти молоді та спорту, директори загальноосвітніх
17.	Проводити інтелектуальні ігри та вікторини між обдарованими дітьми освітніх округів, а також міжрегіональні командні зустрічі.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
18.	Розширити мережу гуртків у ЗНЗ та позашкільних навчальних закладах відповідно до запитів учнів	2017	відділ освіти, молоді та спорту
19.	Висвітлювати в засобах масової інформації творчі здобутки учнівської молоді, її участь у конкурсах, олімпіадах, оглядах тощо	постійно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів

5. Науково-методичне забезпечення програми

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1.	2.	3.	4.
1.	Постійно поновлювати комплекс програм і планів для організації навчально-виховного процесу з обдарованими дітьми у різних типах навчальних закладів.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
2.	Поновлювати каталог навчальних програм предметів поглибленого вивчення.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту
3.	Організувати роботу творчих груп учителів для розробки й апробації програм, методичних посібників для роботи з обдарованими дітьми.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту
4.	Організувати роботу творчих груп вихователів дошкільних навчальних закладів з розробки та впровадження дидактичних ігор, логічних задач, вправ для розвитку мовлення і творчої уяви.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту
5.	Вивчати досвід роботи з обдарованими дітьми в навчальних закладах району.	2017-2021р.р.	відділ освіти, молоді та спорту
6.	Систематично проводити науково-практичні і науково-методичні конференції, засідання за круглим столом, диспути з питань роботи з обдарованими дітьми.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту
7.	Проводити семінари з проблем розвитку творчих здібностей обдарованих дітей із залученням науковців та вчителів-предметників.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту
8.	Організувати педагогічний лекторій для батьків, що мають обдарованих дітей, з психології, педагогічної пропаганди	2017	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
9.	Розробити рекомендації для батьків з виявлення і розвитку у дітей творчих здібностей	2017	відділ освіти, молоді та спорту директори загальноосвітніх навчальних закладів, практичні психологи
10.	Розробити рекомендації для вчителів з виявлення і розвитку у дітей творчих здібностей	2017	практичні психологи
11.	Надавати практичну допомогу вчителям у виявленні обдарованих дітей та роботі з ними	постійно	відділ освіти, молоді та спорту

12.	Придбати мультимедійні засоби для навчання обдарованих дітей	постійно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
13.	Розробити і постійно поновлювати каталог мультимедійного програмно-методичного забезпечення навчальних предметів	2017-2021	відділ освіти, молоді та спорту
14.	Продовжити впровадження програмного комп'ютерного забезпечення з усіх навчальних дисциплін для роботи з обдарованими дітьми.	2017	відділ освіти, молоді та спорту
15.	Впроваджувати дистанційне навчання з використанням відеолекцій та інтерактивних відеоконференцій	2017-2021р.р.	директори загальноосвітніх навчальних закладів
16.	Включити до програм постійно діючих семінарів новопризначених керівників та їх заступників, резерву керівних кадрів, керівників районних, окружних окремих методичних об'єднань учителів-предметників питання, пов'язані з організацією роботи з обдарованою молоддю	2017-2021р.р.	відділ освіти, молоді та спорту

6. Удосконалення творчого потенціалу вчителя

№ з/п	Зміст	Терміни	Відповідальні
1.	2.	3.	4.
1.	Організувати науково-методичний супровід роботи з обдарованими дітьми, брати участь у науково-практичних конференціях, семінарах різного рівня, присвячених проблемам розвитку творчого потенціалу педагогів і учнів, упровадженню нових освітніх технологій.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, керівники освітніх округів
2.	Сприяти залученню науковців до роботи з учителями, учнями, до наукового керівництва та консультування учнівських та учительських наукових робіт, проектів.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
3.	Залучати вчителів до спеціальної підготовки до роботи з обдарованими дітьми через курси підвищення кваліфікації, семінари, тренінги <i>тощо</i> .	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
4.	Забезпечувати участь вихователів, учителів, керівників гуртків у конкурсах авторських програм, підручників, апробації експериментальних підручників, спрямованих на виявлення та розвиток здібностей дітей.	2017-2021р.р.	відділ освіти, молоді та спорту

5.	Здійснювати моніторинг результативності роботи з обдарованими дітьми.	2017-2021р.р.	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
6.	Вивчати та впроваджувати в шкільну практику нові педагогічні технології з оптимізації, інтенсифікації, інтеграції навчання як умову успішної орієнтації в сучасному інформаційному просторі.	щорічно	відділ освіти, молоді та спорту, директори загальноосвітніх навчальних закладів
7.	Проводити відстеження щодо подальшого навчання випускників шкіл - переможців олімпіад, конкурсів обласного та Всеукраїнського рівнів.	щорічно	директори загальноосвітніх навчальних закладів

7. Фінансове і матеріальне забезпечення і стимулювання

№ з/п	Зміст	Терміни	Фінансування	Відповідальні
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Забезпечити виділення годин варіативної частини навчального плану для роботи з обдарованими дітьми.	щорічно	в рамках бюджету відділу освіти	директори ЗНЗ
2.	Виділяти кошти з районного бюджету для виплати стипендій обдарованим дітям, які є призерами III, IV етапів Всеукраїнських предметних олімпіад і II, III етапів конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт, переможцями заключного етапу Всеукраїнських та Міжнародних інтелектуальних конкурсів	щорічно.	45 тис.грн	відділ освіти, молоді та спорту
3.	Виділяти кошти з місцевого бюджету для виплати премії вчителям, що підготували призерів III, IV етапів предметних олімпіад, II, III етапів конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт.	щорічно	21 тис.грн.	відділ освіти, молоді та спорту
4.	Забезпечити функціонування та якісне обслуговування комп'ютерних класів ЗНЗ.	2017-2021 р.р.	в рамках бюджету відділу освіти	відділ освіти, молоді та спорту
5.	Введення посад керівників гуртків, студій, секцій в штатні розписи дошкільних навчальних закладів.	2017-2021 р.р.	480 тис.грн.	відділ освіти, молоді та спорту

6.	Придбання обладнання для студій зображувальної діяльності.	2017-2021 р.р	15 тис.грн.	відділ освіти, молоді та спорту
7.	Придбання атрибутів для організації роботи музично-драматичних гуртків.	2017-2021 р.р	15 тис.грн.	відділ освіти, молоді та спорту
8.	Організація та проведення творчих конкурсів, спортивних змагань	2017-2021 р.р	10 тис.грн.	відділ освіти, молоді та спорту